

Rozdeľovník

Váš list číslo/zo dňa

-

Naše číslo
CHKOVK/242/2025

Vybavuje
Mgr. Jedináková

Medzilaborce
02.07.2025

Vec

Upozornenie na výskyt inváznych druhov rastlín, spôsoboch odstraňovania a o platných zákonných predpisoch

Štátna ochrana prírody, Správa Chránenej krajiny oblasti Východné Karpaty, v súvislosti s rozširovaním inváznych druhov rastlín v krajine a v dôsledku ich negatívneho vplyvu na pôvodné druhové zloženie, upozorňuje na nasledujúce **povinnosti** vyplývajúce zo **zákona č. 150/2019 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov** (ďalej len „zákon“):

- podľa § 3 ods. 2 tohto zákona vlastníci alebo správcovia pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa odsekov 3 a 4 uvedeného zákona a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu;
- ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.

Podľa § 14 ods. 1 spomenutého zákona obec upozorňuje vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu inváznych nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 zverejnením informácie o miestach ich výskytu a informačného letáku podľa odseku 2 zákona č. 150/2019 Z.z..

Invázne nepôvodné druhy rastlín:

- predstavujú jednu z hlavných hrozieb pre biodiverzitu a súvisiace ekosystémové služby
- ide o okrasné a medonosné rastliny najčastejšie z Ameriky a Ázie
- majú potenciál rýchlo sa šíriť a negatívne ovplyvňujú populácie našich pôvodných druhov rastlín a pôvodných biotopov - sú schopné meniť druhové zloženie rastlinných spoločenstiev až ho úplne zlikvidovať a nahradiť
- majú nepriaznivý vplyv na ľudské zdravie a hospodárstvo
- niektoré sú známe ako silné peľové alergény, iné môžu vyvolať kožné poranenia

- viaceré z nich tvoria súvislé porasty, najčastejšie popri vodných tokoch, cestách, železničiach, na opustených priestranstvách
- ich **odstraňovanie si vyžaduje systematické niekoľkoročné opakované zásahy !!!**

Aktuálne platný národný zoznam inváznych druhov rastlín je uvedený v prílohe č. 1 k **nariadeniu vlády č. 449/2019 Z. z.**, ktorým sa vydáva zoznam nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky (tzv. národný zoznam), ktorý možno nájsť na Invázne druhy rastlín SR – Invázne druhy. Zoznam inváznych nepôvodných druhov rastlín aj živočíchov vzbudzujúcich obavy Európskej únie (tzv. zoznam EÚ) je dostupný na Invázne nepôvodné druhy rastlín vzbudzujúce obavy Únie – Invázne druhy

ZOZNAM INVÁZNYCH NEPÔVODNÝCH DRUHOV RASTLÍN vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky a Európskej únie:

- beztvarec krovitý (*Amorpha fruticosa*)
- ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisiifolia*)
- pohánkovec /krídlatka (*Fallopia sp. syn. Reynoutria*)
- kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*)
- javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*)
- zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*)
- zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*)
- glejovka americká (*Asclepias syriaca*)*
- boľševník obrovský (*Heracleum mantegazzianum*)*
- netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*)*
- pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*)*

* invázne nepôvodné druhy vzbudzujúce obavy EÚ

Najčastejšie sa vyskytujúce invázne rastliny na území obcí v pôsobnosti Správy CHKO Východné Karpaty sú **rod pohánkovec/krídlatka (*Fallopia sp. Syn Reynoutria*), zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*), zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*)** a v poslednej dobe rozširujúca sa **ambrózia palinolistá (*Ambrosia aretmisiifolia*)**.

Spôsoby odstraňovania inváznych druhov rastlín sú uvedené v prílohe č. 2 k vyhláške MŽP SR č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov. Spomínaná Vyhláška MŽP SR je dostupná na stránke 450/2019 Z. z. Vyhláška, ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov | Aktuálne znenie.

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky spracovala **Informačné letáky v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z.** s informáciami o jednotlivých inváznych druhoch rastlín, vyskytujúcich sa na území Slovenska, vrátane ich popisu, zobrazenia a informácie o spôsobe odstraňovania druhu. Informačné letáky sú prístupné na stránke Informačné materiály – Invázne druhy. **Tieto letáky je možné zverejniť na stránke obce spolu so zoznamom inváznych nepôvodných druhov rastlín a so spôsobmi ich odstraňovania.**

Aktuálne evidovaný výskyt invázných druhov rastlín Slovenskej republiky je dostupný na interaktívnej mape Slovenska, ktorá je priebežne aktualizovaná z databázy údajov vedenej na ŠOP SR – <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php>.

Mimo druhov, ktoré sú súčasťou tzv. zoznamu EÚ a tzv. národného zoznamu sa pozdĺž trati, ciest a vodných tokov vyskytujú aj iné nepôvodné druhy ako napr. netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), hviezdnik ročný (*Stenactis annua*), astra (*Aster* sp.), turanec kanadský (*Conyza canadensis*), slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*) a iné.

Súčasne si dovoľujeme poukázať na § 20 ods. 1 písm. b), resp. § 21 ods. 1 písm. b) vyššie spomínaného zákona, podľa ktorých ten, kto nesplní povinnosť podľa § 3 ods. 1 až 4, sa dopustí priestupku, resp. iného správneho deliktu.

Zároveň požadujeme pravidelnú kontrolu a opakované odstraňovanie invázných druhov rastlín na doteraz vymapovaných ako aj na nových lokalitách v katastri obce!

S pozdravom

Štátna ochrana prírody SR
Správa Chránenej krajinskej oblasti
Východné Karpaty
Duchnovičova č. 535
068 01 Medzilaborce

riaditeľ

paty